

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชีวิตประจำวันของมนุษย์ในปัจจุบันต้องเกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมากมาช้านาน เช่น อ่านข่าวสารบันเทิงและโฆษณาจากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร อ่านป้ายประกาศ อ่านเส้นทางที่รถประจำทางผ่าน อ่านป้ายและฉลากจากกล่องหรือภาชนะที่บรรจุผลิตภัณฑ์เครื่องอุปโภคบริโภค และยา อ่านแบบพิมพ์และเอกสารสัญญา และอ่านจดหมายที่เขียนติดต่อกัน เป็นต้น นอกจากนี้ในบรรดาศิลปวิทยาการที่ง่วงที่มนุษย์คิดค้นขึ้นรวมทั้งความริเริ่ม ความใฝ่ฝันและประสบการณ์ของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่ยังตกไว้อยู่ในลักษณะของหนังสือแทบทั้งสิ้น จึงต้องอาศัยการอ่านเป็นกุญแจไขความรู้ออกมา มีผู้รู้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับความจำเป็นและบทบาทของการอ่านไว้ต่างๆ กัน เช่น Hildreth (1958) กล่าวว่า ทักษะทางการอ่านจัดว่าเป็นทักษะที่จำเป็นที่สุดทักษะหนึ่งในบรรดาทักษะต่างๆ ที่มนุษย์จะพึงมีในชีวิตหนึ่ง Bond and Tinker (1967) สรุปว่า โลกปัจจุบันเป็นโลกของการอ่าน ส่วน Macullough (1968) กล่าวถึงบทบาทของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีบทบาทในสังคม ในฐานะที่เป็นสื่อความคิดความเข้าใจระหว่างมวลมนุษย์ และในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

การอ่านนอกจากจะเป็นพื้นฐานของการศึกษาเล่าเรียนและช่วยทำให้เกิดความบันเทิงใจแล้ว ยังช่วยให้คุณคนได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวและข้อเท็จจริงต่างๆ อันจะนำไปใช้ปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้นและปรับปรุงสังคมให้ก้าวหน้าขึ้น (ประทีป มหาจันทร์, 2523) บุคคลที่มีทักษะในการอ่านสูง คือสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้เป็นอย่างดีและรวดเร็วก็ย่อมมีโอกาสเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการอ่านได้มาก ถ้าประชาชนพลเมืองเป็นนักอ่านประเทศชาติก็จะพัฒนาเจริญก้าวหน้าไปได้รวดเร็ว จึงเป็นหน้าที่สำคัญของสังคมและโรงเรียนที่จะต้องฝึกฝนสมาชิกในสังคมให้มีทักษะในการอ่าน Pearson and Johnson (1987) กล่าวว่าหน้าที่ด้านต่างๆ ของครูนั้นไม่มีอะไรจะเทียบเท่ากับการได้ช่วยชีวิตเด็กเกิดความสามารถที่จะเข้าใจ ตีความ ประเมินค่าและซาบซึ้งในสิ่งที่อ่านซึ่งเปรียบเสมือนให้ของขวัญพิเศษที่จะติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต และจะช่วยชีวิตตลอดชีวิตของเด็กนี้ค่าเงินไปอย่างมีคุณค่า

การอ่านพอจะจำแนกได้ 2 ลักษณะคือ การอ่านออกเสียงกับการอ่านในใจหรืออ่านเงียบ การอ่านออกเสียงจะเหนือกว่าเพราะต้องใช้แรง เปล่งเสียงก่อนออกความคิด

ส่วนการอ่านเงียบหรืออ่านในใจมีเห็นเด่นเหนือข้ออื่นกว่า เพราะออกความคิดโดยตรงไปพร้อมๆ กับการอ่าน การอ่านในใจมีกระบวนการเกี่ยวพันจุดลูกโซ่สามห่วงคือ 1. การอ่าน 2. ภาษา 3. ความคิด ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการอ่าน กาลเวลาและสภาพแวดล้อมด้วย (สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณฑกาญจน์, 2531) การจะเป็นผู้อ่านที่ดีนั้นผู้อ่านจะอ่านในใจโดยระวางความหมายมากกว่าเสียงอ่าน (ศิริพร จินตระการ, 2530)

ในสหรัฐอเมริกา มีผู้สนใจศึกษาถึงความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการเรียนมาเป็นเวลานาน Nila Banton Smith (1961) ได้สรุปเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการอ่านที่เกิดขึ้นไว้ว่า เมื่อ ค.ศ. 1910-1920 การอ่านของประชาชนส่วนใหญ่เป็นการอ่านออกเสียง ต่อมา 1920-1930 บัสเวลล์และจัตต์ จึงได้ศึกษาถึงประโยชน์ของการอ่านในใจโดยเน้นความแตกต่างกัน เช่น ระดับสติปัญญา ฐานะเศรษฐกิจ ความรู้เดิม ทักษะการฝึกฝน สภาพแวดล้อม ความถนัด เป็นต้น

เด็กที่บิดามารดาชี้ทางการเกษตร มีความสามารถในการอ่านและเก็บใจความอยู่ในระดับต่ำกว่าเด็กที่บิดามารดาชี้ทางวิชาชีพ (สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2509) นอกจากนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ยังพบว่าเด็กในภาคตะวันออก เจียงเหนือได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำข้อสอบเกี่ยวกับ การสะกดคำ การใช้ภาษา ความเข้าใจในการอ่านต่ำกว่าเด็กในภาคอื่นๆ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519)

การทำอะไรก็ตามหากเป็นการกระทำที่ซ้ำ ๆ เป็นเวลานานๆ มักจะเกิดความเหนื่อยล้า เบื่อหน่าย ตึงเครียด จะต้องมีการผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อให้อินทรีย์ประสาทอยู่ในสภาพปกติ (Codinell, 1945) ซึ่งตรงกับทฤษฎีวิเคราะห์ของ ซิกมุนด์ فروยด์ที่กล่าวว่า อิด (ID) จะลดความตึงเครียดด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ คือวิธีของปฏิกิริยาสะท้อน ซึ่งเป็นสมบัติที่ติดมากับระบบโครงสร้างของอินทรีย์ ได้แก่ ปฏิกิริยาที่เป็นไปอย่างอัตโนมัติ และอีกวิธีหนึ่งคือ กระบวนการชั้่นปรุ้ม เป็นการลดความเครียดโดยการสร้างมโนภาพหรือภาพในความนึกคิดทั้ง 2 วิธีนี้ เป็นวิธีการที่มุ่งสนองตอบตามหลักแห่งความสำราญใจ (Pleasure principle)

คนเรานั้นไม่สามารถประมาณสำหรับตัวเองว่า ปริมาณงานที่พอดีและคาบการหยุดพักที่พอดีนั้นเป็นอย่างไร เพียงใด ความเหนื่อยล้ายังเกิดจากความปราศจากความไม่สนใจและใส่ใจเป็นปรุมนภูมิ เพราะฉะนั้นในการสอนถ้าจะให้ผลดีหรือเอาชนะความเหนื่อยล้า ครูต้องมีสิ่งกระตุ้นใจและหาสาเหตุจูงใจให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน เสียงนับว่าเป็นสิ่งกระตุ้นใจที่มีข้อได้เปรียบจากสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ตรงที่สามารถเข้าใจได้โดยที่ยังสามารถทำงานและประกอบกิจกรรมอื่นได้ด้วย

เสียงดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ทั้งที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีอย่างสูงและที่ยังล้าหลังต่างก็มีการแสดงออกทางดนตรี เพราะว่าเสียงดนตรีมีประโยชน์ ก่อให้เกิดความร่าเริงบันเทิงใจ ช่วยให้เกิดใจผ่องใส เกิดความสามัคคีและเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ (สมลมาล นิมเนตพันธ์, 2524) เสียงเป็นตัวประกอบอันสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้ความใส่ใจของมนุษย์หันเหไป ขณะที่คนทำงานอยู่ถ้ามีเสียงแปลกปรากฏขึ้น พฤติการณ์ของระบบประสาทที่กำลังดำเนินอยู่ถูกขัดขวางมีสภาพเหมือนรถไฟที่กำลังแล่นอยู่พลัดตกรางไป ถ้าคนจะทำงานต่อไปจะต้องปรับปรุงความใส่ใจกันใหม่ การปรับปรุงความใส่ใจกันบ่อยๆ ทำให้เหนื่อยล้าเร็วกว่าการที่ความใส่ใจดำเนินไปเรื่อยๆ โดยไม่มีสิ่งใดมาขัดขวาง

ดนตรีซึ่งประกอบด้วยลีลา จังหวะ ท่วงทำนอง ตลอดจนระดับเสียงสูงต่ำมีอิทธิพลต่อระบบประสาทอัตโนมัติของมนุษย์ (รำไพพรรณ ศรีโสภาค, 2518) กล่าวว่าเสียงดนตรีเป็นสิ่งที่ทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดทำให้ความเบื่อหน่ายของงานหมดไป (Hepner, 1966)

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ดนตรีมีผลดีต่อการเรียนการสอนในทุกด้านส่วนการนำดนตรีมาใช้ประกอบการอ่านในเมืองไทยเรายังไม่มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางนัก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า เศษ ความชอบดนตรี ระดับสติปัญญา ฐานะเศรษฐกิจอาชีพของผู้ปกครองจะมีความสัมพันธ์ต่อการอ่านในใจของนักเรียนอย่างไรบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยไปพิจารณาพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้เรียนกับการอ่านในใจที่มีคนตรีคลอ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้เรียนกับการอ่านในใจที่ไม่มีคนตรีคลอ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคผลระหว่างลักษณะต่างๆ ของผู้เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากกลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุด

คำถามในการวิจัย

1. นักเรียนที่มีลักษณะต่างกัน เมื่อให้อ่านในใจที่มีคนตรีคลอจะมีผลสัมฤทธิ์ต่างกันหรือไม่ และมีในลักษณะอย่างไร
2. นักเรียนที่มีลักษณะต่างกัน เมื่อให้อ่านในใจที่ไม่มีคนตรีคลอจะมีผลสัมฤทธิ์ต่างกันหรือไม่ และมีในลักษณะอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2533
2. ลักษณะผู้เรียนที่เป็นตัวแปรที่จะทำการศึกษาได้แก่ เพศ ความชอบดนตรี ระดับการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง
3. คนตรีคลอ เป็นคนตรีบรรเลงที่ไม่คุ้นเคย หมายถึง เป็นคนตรีบรรเลงที่นักเรียนไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน เปิดที่ระดับความดัง 35 - 40 เดซิเบล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะผู้เรียน หมายถึง ลักษณะของผู้เรียนที่กำหนดในขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้
 - 1.1 เพศของผู้เรียน ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง

- 1.2 ความชอบดนตรี
 - 1.2.1 ชอบดนตรี หมายถึง นักเรียนมีนิสัยชอบฟังดนตรีในขณะที่อ่านในใจ
 - 1.2.2 ไม่ชอบดนตรี หมายถึง นักเรียนที่ไม่ชอบฟังดนตรีขณะอ่านในใจ
- 1.3 ระดับการเรียนรู้ ได้แก่
 - 1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง มีคะแนนสะสมทุกวิชาเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 4.00
 - 1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง มีคะแนนสะสมเฉลี่ยทุกวิชาเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.99
 - 1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง มีคะแนนสะสมเฉลี่ยทุกวิชาเฉลี่ยตั้งแต่ 1.99 ลงมา
- 1.4 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 1.4.1 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
 - 1.4.2 ค้าขาย
 - 1.4.3 เกษตรกรรมหรือกสิกรรม
 - 1.4.4 รับจ้างหรือกรรมกร
 - 1.4.5 อาชีพอื่น ๆ
- 1.5 รายได้ของผู้ปกครอง
 - 1.5.1 มีรายได้ไม่เกิน 2,000 บาทต่อเดือน
 - 1.5.2 มีรายได้ระหว่าง 2,000 - 4,000 บาทต่อเดือน
 - 1.5.3 มีรายได้ 4,001 - 6,000 บาทต่อเดือน
 - 1.5.4 มีรายได้ 6,001 บาทขึ้นไป
2. ดนตรีคลอ หมายถึงดนตรีบรรเลงเปิดที่ระดับความดัง 35-40 dB
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผล
การเรียนรู้พุทธิพิสัยทั้ง 6 ด้าน คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้
การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการนำเสียงดนตรีไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ห้องสมุด
2. สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการอ่านในใจของนักเรียนชั้น ป.6